

[Morten Lange.]

prøve på at se lidt fremad, kunne det jo også være ønskeligt at se lidt på, hvad regeringens muligheder er fremover, og at bedømme, hvad vi har fået forelagt af planer, som en regering skulle kunne føre arbejdet videre med, og her tror jeg i virkeligheden at vi kommer ind i en meget interessant vurdering af regeringens muligheder, også på baggrund af, hvad vi har hørt her i dag, for regeringspartiernes ordførere har jo dog også været så venlige at fortælle et og andet om fremtiden. Det sjove ved disse udmærkede fremstillinger var, hvor lidt de lignede hinanden; de havde næsten ikke nogen fællestræk. Der var mange punkter, de blev regnet op, der var skam mange punkter hos hver af de ærede ordførere; men ensartetheden i punktueringen var lille, og hvis man lægger disse fremtidsprogrammer over for hinanden og siger, at det, som der så kan blive enighed om, det skal gennemføres, så vil det nok vise sig, at vi får magre år i Danmark.

Alle har nævnt jordlove under en eller anden form, hvis jeg har hørt rigtig godt efter, og det tror jeg jeg har. Men når det radikale årsmøde har vedtaget nogle jordlovsretningslinjer som dem, det nu har vedtaget, og som jeg synes er uhyre fornuftige, så kan man da måske indse, at det bliver lidt svært, hvis de radikale samtidig skal efterfølge landsmødets påbud: hvis de skal følge den radikale programpolitik, så bliver det vist lidt svært for regeringen at barsle — med eller uden snit — med noget, der minder om rimelige, fornuftige og brugbare jordlove for dette land. De ønsker det alle; vi har en regering, hvor samtlige partier går ind for, at vi skal have nogle jordlove; men lad os se, hvad vi får.

Men egentlig tror jeg, de store vanskeligheder kommer på et andet område. Dette land har levet skidt uden jordlove så længe, så vi måske kan leve et år eller to til uden. Men det, som jeg tror i langt, langt højere grad bliver farligt og i langt, langt højere grad kommer til at interessere regeringen og sætte dens samarbejds muligheder på en prøve, er spørgsmålet om arbejdsmarkedet og dets forhold. Den forrige regering var her på vej til at indse, at en lang række betydelige arbejdsmarkedsproblemer nok i den sidste ende måtte løses ved lov for at

få gjort frenskriddene tilstrækkelig hurtigt. I og for sig er det områder, hvor vi traditionelt ikke har ønsket lovgivningsindgreb, men det er, som om udviklingstempoet i hele Europa er blevet sat op. Man kræver et hurtigere tempo på disse arbejdsmarkedsområder, og det gælder også Danmark. Danmark er ikke et lille land, som bølgerne ikke rører ved. Vi har også vore problemer her, og vi vil få dem i skærpet omfang, og her er det efter min mening netop ulykkeligt, at vi har en regering, hvor stilstand er det typiske fænomen.

Stilstand i disse sager vil virke som en meget alvorlig udløsning for meget stærke bevægelser, og jeg skal sige det så klart, at det forhåbentlig ikke kan misforstås: socialistisk folkeparti har intet som helst imod stærke folkelige bevægelser, også selv om de ikke kun giver sig udslag i, at folk skriver breve til de ærede folketingsmedlemmer. Vi synes tværtimod, det er godt, hvis der er røre i folket med et politisk sigte, og vi er helt sikre på, at netop spørgsmålet om industriens, om arbejdsmarkedets forhold, om det industrielle demokrati er nogle af de ting, der vil få afgørende indflydelse på de kommende års politik. Der går en sådan bølge over Europa; den går ikke uden om Danmark, og socialistisk folkeparti skal vide at være med til med al den indsigt og al den styrke, vi har, at give den bølge en rimelig og fornuftig retning, sådan at den vil gennemføre en fornyelse i dansk politik. Vi trænger i høj grad til det, ikke mindst hvad arbejdsmarkedsspørgsmål angår. Vi har set, hvor meget sprængstof selv små sager på arbejdsmarkedet kan tårne sig op til. Jeg vil håbe, at regeringen har set varslerne, skriften på mange vægge mange steder, og ikke vil lulle sig ind i den tro, at her i dette lille Danmark, dér går det alt sammen så uhyre fredeligt. Det kan gå fredeligt, det skal gå fredeligt, men kun hvis regeringen viser et ganske ekstraordinært stort initiativ.

Sigsgaard: Det snart forløbne folketingsår hører jo til de mere bevægede. De økonomiske modsætninger og, ikke mindst på det sidste, klasse modsætningerne er klart trådt frem. Udenrigspolitisk er det blevet stadig tydeligere, hvor dybt afhængige vi har gjort os af USA. Klarest blev det demonstreret i forbindelse med Thuleulykken i januar,